

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

---

2009/0172(NLE)

16. 2. 2010

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

pro Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

k návrhu nařízení Rady o finanční pomoci Společenství v souvislosti s vyřazením bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj v Bulharsku z provozu (KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

Navrhovatelka: Antonia Parvanova

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Bulharsko splnilo své závazky podle článku 30 protokolu ke smlouvě o přistoupení Bulharska a Rumunska a uzavřelo bloky 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj (dále jen „JEK“). Nyní přistupuje k vyřazování těchto čtyř bloků z provozu.

V roce 2006 bulharská vláda navrhla, aby z bezpečnostních a ekonomických důvodů byla *strategie odložené likvidace* nahrazena *strategií okamžité likvidace*, což odpovídá osvědčeným mezinárodním postupům. Znamená to, že musí být včas poskytnuty finanční prostředky, aby proces vyřazování z provozu probíhal bezpečně a efektivně.

Tato změna ve strategii vyřazení z provozu a demontáže a její důsledky z hlediska potřebných finančních zdrojů, stejně jako splnění závazků týkajících se této elektrárny jsou dostatečnými důvody pro zvýšení finančního příspěvku Společenství, který má pomoci zajistit, aby byly při vyřazování z provozu a demontáži bloků 1 až 4 splněny nejvyšší bezpečnostní požadavky a ekologické normy.

Podobného programu na podporu vyřazování jaderných elektráren z provozu již využily i jiné členské státy, například Slovensko a Litva. Tento program probíhá až do roku 2013, zatímco podpora pro Bulharsko skončí v roce 2009. Uplatnění komunitárního principu solidarity a rovného zacházení se všemi členskými státy tedy představuje další argument pro zvýšení finančního příspěvku Společenství.

Podpora, kterou Společenství poskytuje na vyřazení bloků 1 až 4 JEK z provozu, by se měla řídit jediným principem: je nutné, aby příslušné činnosti probíhaly bezpečně a ve stanoveném harmonogramu, a aby byla současně zajištěna co nejvyšší transparentnost a ochrana životního prostředí.

V každé z etap procesu vyřazování elektrárny z provozu je proto třeba klást zvláštní důraz na dodržování bezpečnostních a ekologických norem v souladu s platnou legislativou, jako je směrnice Rady 96/29/Euratom, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření. Dále je třeba věnovat zvýšenou pozornost ochraně zdraví pracovníků vykonávajících příslušné práce, kteří by měli dlouhodobě zůstat pod lékařským dohledem.

Transparentnost je rovněž jedním z klíčových prvků pro to, aby široká veřejnost chápala a účastnila se rozhodování ohledně vyřazování elektrárny z provozu a ohledně možností dalšího vývoje v rámci tohoto procesu, jako je například otázka konečného úložiště jaderného odpadu. Pro zajištění přístupu k informacím, zapojení veřejnosti a transparentnosti je proto velmi důležité se řídit mezinárodními úmluvami, které již nyní stanovují nezbytné požadavky ve vnitrostátním, mezinárodním a přeshraničním kontextu, jako je například Aarhuská úmluva z 25. června 1998.

Z návrhu nařízení o podpoře opatření v odvětví energetiky ke zmírnění negativních důsledků rychlého uzavření bloků 1 až 4 JEK je patrné, že je velmi důležité vzít v potaz to, že zátěž pro odvětví energetiky a výroby elektrické energie a pro životní prostředí je výrazně vyšší, než se původně předpokládalo. Například se odhaduje, že ztráta výrobní kapacity v důsledku předčasného uzavření čtyř reaktorů povede k výraznému zvýšení emisí skleníkových plynů – 15

TWh v období 2011 až 2013 s 1,2 Gg ekvivalentu CO₂ na 1 GWh – a způsobí zvýšení emisí Bulharska o přibližně 18 000 Gg nebo 18 000 kt ekvivalentu CO₂. Emise CO₂ tedy bude nutné dále snižovat.

Celkové dlouhodobé důsledky předčasného uzavření čtyř reaktorů vedou k porušení hlavních principů, na nichž je v současné době postavena strategie EU v oblasti energetiky: udržení emisí skleníkových plynů na dlouhodobě udržitelné úrovni a jejich snižování, zabezpečení dodávek energie a konkurenceschopnost odvětví energetiky. Nahrazení výrobní kapacity bloků 1 až 4 JEK muselo totiž být do značné míry kompenzováno dovozem primární energie a využíváním fosilních paliv z dovozu a z tuzemských zdrojů.

Zvýšení finančního příspěvku, který Společenství poskytuje bulharskému odvětví energetiky, má proto zásadní význam pro to, zda budou řádně řešeny dlouhodobé důsledky předčasného uzavření čtyř reaktorů s ohledem na životní prostředí, ekonomické aspekty a zabezpečení dodávek energie v regionu. Potřebujeme proto aktualizovanou strategii, pokud jde o zmírňující opatření v odvětví energetiky, přičemž je však nutno zajistit, aby finanční příspěvek Společenství nevedl k narušení hospodářské soutěže. Tato strategie se musí zaměřit na zabezpečení dodávek energie, diverzifikaci spotřeby energie, podporu obnovitelných zdrojů, snižování emisí CO₂ a energetickou účinnost.

Komise by měla rovněž dbát o to, aby byl příspěvek Společenství v souladu s ustanoveními finančního nařízení a prováděcích pravidel týkajících se tohoto typu rozpočtového řízení. Za tím účelem by měla provádět tzv. hodnocení podle čtyř pilířů nebo posouzení shody ve vztahu k mezinárodně uznávaným standardům, a to přinejmenším podle jde o účetnictví, audit, vnitřní kontrolu a postupy zadávání zakázek v EBRD.

Má-li finanční příspěvek Společenství vést k efektivnímu, optimálnímu procesu vyřazení bloků 1 až 4 JEK z provozu, musí být v souladu se strategiemi Evropské unie v oblasti životního prostředí a energetiky.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení Bod odůvodnění 1

Znění navržené Komisí

(1) Bulharsko se zavázalo, že uzavře bloky 1 a 2 jaderné elektrárny Kozloduj do

PE439.141v01-00

Pozměňovací návrh

(1) Bulharsko se zavázalo, že uzavře bloky 1 a 2 jaderné elektrárny Kozloduj do

4/13

PA\805120CS.doc

31. prosince 2002 a bloky 3 a 4 do 31. prosince 2006 a provede jejich následné vyřazení z provozu. Evropská unie vyjádřila svou vůli nadále poskytovat finanční pomoc úsilí Bulharska při vyřazování těchto bloků z provozu až do roku 2009 jako pokračování předvstupní pomoci plánované podle programu Phare.

31. prosince 2002 a bloky 3 a 4 do 31. prosince 2006 a provede jejich následné vyřazení z provozu. Evropská unie vyjádřila svou vůli nadále poskytovat finanční pomoc úsilí Bulharska při vyřazování těchto bloků z provozu až do roku 2009 jako pokračování předvstupní pomoci plánované podle programu Phare. ***Evropská unie rovněž poskytla politické záruky, že v rámci celkového přezkumu finančního výhledu 2007–2013 bude zváženo pokračování podpory Společenství.***

Or. en

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(2a) Principy solidarity a rovného zacházení, kterými se Společenství řídí, vždy vyžadovaly a vyžadují i nyní nestranný přístup ke všem členských státům, jež potřebují finanční podporu na vyřazování jaderných elektráren z provozu, k jejichž uzavření se zavázaly v přístupových smlouvách nebo v protokolech k nim připojených.

Or. en

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 5

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(5) Je rovněž důležité využít vlastní zdroje jaderné elektrárny Kozloduj, neboť to

(5) Je rovněž důležité využít vlastní zdroje jaderné elektrárny Kozloduj, neboť to

přispívá k dostupnosti nezbytných odborných znalostí a současně ke zmírnění sociálních a hospodářských dopadů předčasného uzavření tím, že se nadále zaměstnávají pracovníci z uzavřené jaderné elektrárny. Pokračování finanční podpory je tedy důležité pro udržení požadované úrovně bezpečnosti.

přispívá k dostupnosti nezbytných odborných znalostí a současně ke zmírnění sociálních a hospodářských dopadů předčasného uzavření tím, že se nadále zaměstnávají pracovníci z uzavřené jaderné elektrárny. Pokračování finanční podpory je tedy důležité pro udržení požadované úrovně bezpečnosti, ***ochrany zdraví a životního prostředí.***

Or. en

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení Bod odůvodnění 6

Znění navržené Komisí

(6) Unie rovněž uznává, že finanční podpora je nutná k tomu, aby bylo možno pokračovat v přijímání zmírňujících opatření v odvětví energetiky vzhledem k rozsahu ztráty kapacit způsobené uzavřením jaderných bloků a jejímu dopadu na bezpečnost zásobování energií v daném regionu.

Pozměňovací návrh

(6) Unie rovněž uznává, že finanční podpora je nutná k tomu, aby bylo možno pokračovat v přijímání zmírňujících opatření v odvětví energetiky vzhledem k rozsahu ztráty kapacit způsobené uzavřením jaderných bloků a jejímu dopadu na ***životní prostředí, ceny energie pro odběratele a bezpečnost zásobování energií v daném regionu a na množství emisí skleníkových plynů, neboť nahrazení bloků 1–4 jaderné elektrárny Kozloduj muselo být do značné míry kompenzováno dovozem primární energie a energií z fosilních paliv z dovozu či z tuzemských zdrojů.***

Or. en

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 6 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(6a) Snížení výrobní kapacity v důsledku předčasného uzavření bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj vedlo k výraznému zvýšení emisí skleníkových plynů, které podle odhadů dosahuje výše 15 TWh v období 2011–2013 s 1,2 Gg ekvivalentu CO₂ na 1 GWh a způsobilo zvýšení emisí Bulharska o přibližně 18 000 Gg nebo 18 000 kt ekvivalentu CO₂. Bude tedy nutné emise CO₂ dále snižovat.

Or. en

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 7

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(7) Je tedy třeba vyčlenit ze souhrnného rozpočtu Evropské unie částku ve výši 300 milionů EUR na financování vyřazení jaderné elektrárny Kozloduj z provozu v letech 2010 až 2013.

(7) Na financování vyřazení jaderné elektrárny Kozloduj z provozu a na zmírňující opatření v odvětví energetiky je tedy třeba v letech 2010 až 2013 vyčlenit ze souhrnného rozpočtu Evropské unie částku ve výši 300 milionů EUR.

Or. en

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení Bod odůvodnění 8

Znění navržené Komisí

(8) Prostředky ze souhrnného rozpočtu Evropské unie určené na vyřazení z provozu by neměly vést k narušení hospodářské soutěže ve vztahu k elektrárenským společnostem na trhu s energií v Unii. Tyto prostředky by v souladu s *acquis* měly být rovněž použity na financování opatření k náhradě ztráty výrobní kapacity.

Pozměňovací návrh

(8) Prostředky ze souhrnného rozpočtu Evropské unie určené na vyřazení z provozu by neměly vést k narušení hospodářské soutěže ve vztahu k elektrárenským společnostem na trhu s energií v Unii. Tyto prostředky by v souladu s *acquis* měly být rovněž použity na financování opatření k náhradě ztráty výrobní kapacity, ***na propagaci opatření vedoucích k úsporám energie a na podporu obnovitelných zdrojů.***

Or. en

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení Bod odůvodnění 11 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11a) V zájmu zajištění přístupu k informacím, účasti veřejnosti a transparentnosti by měla být v průběhu vyřazování jaderné elektrárny Kozloduj z provozu přijata veškerá vhodná opatření ke splnění povinností stanovených v mezinárodních úmlouvách, které již stanoví potřebné požadavky ve vnitrostátním, mezinárodním nebo přeshraničním kontextu, jako např. Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva, 25. června 1998).

Or. en

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení Bod odůvodnění 12 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(12a) Při provádění činností souvisejících s vyřazováním jaderné elektrárny Kozloduj z provozu bude dbáno o zajištění ochrany pracovníků a veřejnosti před škodlivými účinky ionizujícího záření v souladu s platnými právními předpisy, zejména se směrnicí Rady 96/29/Euratom ze dne 13. května 1996, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření¹. Tím bude zajištěn co nejvyšší stupeň bezpečnosti a ochrany pracovníků a veřejného zdraví.

¹ Úř. věst. L 314, 4.12.1996, s. 20.

Or. en

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení Bod odůvodnění 13 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(13a) Podmínky, které musí být zohledněny při plnění rozpočtu metodou společného řízení, jsou stanoveny v člancích 53d, 108a a 165 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství¹, a v člancích 35 a 43 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se

stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství².

-----
1 Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s.1.

2 Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s.1.

Or. en

Odůvodnění

Podle finančního nařízení a prováděcích pravidel je Komise oprávněna plnit svůj rozpočet společným řízením s mezinárodními organizacemi, pokud tyto organizace přinejmenším v účetnictví, auditu, vnitřní kontrole a postupech zadávání zakázek používají standardy poskytujícími záruky rovnocenné mezinárodně uznávaným standardům.

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení

Článek 1

Znění navržené Komisí

Tímto nařízením se zřizuje program stanovující podrobná prováděcí pravidla pro finanční příspěvek Společenství k řešení vyřazování bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj z provozu a důsledků jejich uzavření v Bulharsku (dále jen „Program Kozloduj“).

Pozměňovací návrh

Tímto nařízením se zřizuje program stanovující podrobná prováděcí pravidla pro finanční příspěvek Společenství k řešení vyřazování bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj z provozu a důsledků jejich uzavření v Bulharsku z **hlediska životního prostředí, ekonomiky a zabezpečení dodávek energie v regionu** (dále jen „Program Kozloduj“).

Or. en

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení

Článek 2

Znění navržené Komisí

Příspěvek Společenství na Program Kozloduj je poskytován s cílem finančně podpořit opatření spojená s vyřazením jaderné elektrárny Kozloduj z provozu, opatření na obnovu životního prostředí

Pozměňovací návrh

Příspěvek Společenství na Program Kozloduj je poskytován s cílem finančně podpořit opatření spojená s vyřazením jaderné elektrárny Kozloduj z provozu, opatření na obnovu životního prostředí

v souladu s *acquis* a na modernizaci konvenční výrobní kapacity, která má nahradit výrobní kapacitu čtyř reaktorů jaderné elektrárny Kozloduj, a další opatření, která jsou důsledkem rozhodnutí o uzavření této elektrárny a o jejím vyřazení z provozu a která přispívají k nezbytné restrukturalizaci, obnově životního prostředí a modernizaci odvětví výroby, přenosu a distribuce energie v Bulharsku, jakož i zvyšování bezpečnosti dodávky energie a zlepšování energetické účinnosti v Bulharsku.

v souladu s *acquis* a na modernizaci konvenční výrobní kapacity, která má nahradit výrobní kapacitu čtyř reaktorů jaderné elektrárny Kozloduj, a další opatření, která jsou důsledkem rozhodnutí o uzavření této elektrárny a o jejím vyřazení z provozu a která přispívají k nezbytné restrukturalizaci, obnově životního prostředí a modernizaci odvětví výroby, přenosu a distribuce energie v Bulharsku, jakož i zvyšování bezpečnosti dodávky energie a zlepšování energetické účinnosti v Bulharsku, ***za současné podpory opatření vedoucích k úsporám energie a podpory obnovitelných zdrojů energie.***

Or. en

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Výše přidělených prostředků na Program Kozloduj může být v době od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2013 přezkoumána s ohledem na pokrok při provádění programu a pro zajištění toho, aby programování a přidělování zdrojů vycházelo ze skutečné potřeby plateb a vstřebávací kapacity.

Pozměňovací návrh

3. Výše přidělených prostředků na Program Kozloduj může být v době od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2013 přezkoumána s ohledem na pokrok při provádění programu a ***na dlouhodobé dopady a důsledky předčasného uzavření bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj z hlediska životního prostředí, ekonomiky a zabezpečení dodávek energie*** a pro zajištění toho, aby programování a přidělování zdrojů vycházelo ze skutečné potřeby plateb a vstřebávací kapacity.

Or. en

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení Článek 4

Znění navržené Komisí

V návaznosti na ustanovení aktů o přistoupení může příspěvek na některá opatření činit až 100 % celkových výdajů. Mělo by být vyvinuto veškeré úsilí, aby se pokračovalo v praxi spolufinancování zavedené v rámci předvstupní pomoci a pomoci poskytnuté v období let 2007–2009 na podporu úsilí Bulharska při vyřazování z provozu a aby se případně zajistilo spolufinancování z jiných zdrojů.

Pozměňovací návrh

V návaznosti na ustanovení aktů o přistoupení může příspěvek na některá opatření činit až 100 % celkových výdajů. Mělo by být vyvinuto veškeré úsilí, aby se pokračovalo v praxi spolufinancování zavedené v rámci předvstupní pomoci a pomoci poskytnuté v období let 2007–2009 na podporu úsilí Bulharska při vyřazování z provozu a aby se případně zajistilo spolufinancování z jiných zdrojů, **včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru.**

Or. en

Pozměňovací návrh 15

Návrh nařízení Článek 7

Znění navržené Komisí

Komise zajistí provádění tohoto nařízení a **pravidelně** podává zprávy Evropskému parlamentu a Radě. Provede **přezkum** v polovině období podle čl. 3 odst. 3.

Pozměňovací návrh

Komise zajistí provádění tohoto nařízení a **každoročně** podává zprávy Evropskému parlamentu a Radě. Provede **hodnocení** v polovině období a **hodnocení ex post** podle čl. 3 odst. 3.

Or. en

Pozměňovací návrh 16

Návrh nařízení Článek 7 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 7a

Před podpisem dohody o příspěvcích provede Komise posouzení shody ve vztahu k mezinárodně uznávaným standardům, a to přinejmenším pokud jde o účetnictví, audit, vnitřní kontrolu a postupy zadávání zakázek v EBRD.

Or. en

Odůvodnění

Podle finančního nařízení a prováděcích pravidel je Komise oprávněna plnit svůj rozpočet společným řízením s mezinárodními organizacemi, pokud tyto organizace přinejmenším v účetnictví, auditu, vnitřní kontrole a postupech zadávání zakázek používají standardy poskytujícími záruky rovnocenné mezinárodně uznávaným standardům.